

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001767

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-05-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Майструк Назар Михайлович

2. Nazar M. Mastruk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Професійна освіта

Дата захисту: 13-06-2024

Спеціальність за освітою: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): МАЙСТРУК Назар Михайлович ID 5405

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.09.33, 14.09.35, 14.09.

Тема дисертації:

1. Підготовка фахівців декоративно-ужиткового мистецтва в навчальних закладах України (80-і роки ХХ століття – початок ХХІ століття)
2. Training of decorative and applied arts specialists in educational institutions of Ukraine (the 80s of the 20th century – the beginning of the 21st century)

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), галузі знань 01 Освіта/Педагогіка. – Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, МОН України, Полтава, 2024. Дисертаційну роботу присвячено поетапному узагальненню змісту, навчально-методичних надбань і тенденцій підготовки фахівців декоративно-ужиткового мистецтва в освітніх закладах України у 80-х роках ХХ століття – на початку ХХІ століття, окресленню напрямів їх реалізації в соціокультурній сфері сучасності. Актуальність теми дисертації полягає в тому, що модернізація системи професійної освіти в Україні є критично важливим аспектом розвитку

суспільства, яке прагне до інтеграції історичних досягнень неперервної освіти в процес підготовки та професійного вдосконалення сучасних фахівців. Фахова підготовка засобами широкого спектру освітніх рівнів – від середньої і середньої спеціальної (передфахової) освіти до вищої, післядипломної освіти та самоосвіти відбувається впродовж усього життя людини, причому особливого значення набувають ті заклади, в яких на засадах ранньої професіоналізації закладено основи професійного розвитку особистості. Хронологічні рамки роботи зумовлені початком підготовки фахівців ДУМ у навчальних закладах України у 1982-83 навч. роках та з'ясуванням її сучасного стану, позначеного на поч. ХХІ ст. Завданнями визначено: з'ясувати методологічні засади та джерельну базу дослідження, особливості попереднього періоду становлення навчальних закладів України для сфери декоративно-ужиткового мистецтва; обґрунтувати етапи і надбання процесу підготовки фахівців декоративно-ужиткового мистецтва в навчальних закладах України в обраний для дослідження період; узагальнити поетапно зміст та навчально-методичне забезпечення декоративно-ужиткового мистецтва в навчальних закладах України; виявити провідні тенденції й організаційно-педагогічні ознаки досвіду фахівців декоративно-ужиткового мистецтва в навчальних закладах України в обраний період, розробити напрями їх реалізації й упровадження в сучасній соціокультурній сфері. У роботі вперше засобами історико-педагогічного аналізу визначено методологічні основи та джерельну базу дослідження, з'ясовано особливості (ідеологічна заангажованість мистецької освіти; розуміння сфери ДУМ як прикладного аспекту творчої діяльності митців; певне нівелювання глибинних етнокультурних традицій в умовах масового виробництва) попереднього періоду становлення навчальних закладів для сфери декоративно-ужиткового мистецтва; обґрунтовано етапи (I – уніфіковано-мистецький; становлення підготовки фахівців ДПМ у контексті змін радянської системи мистецької освіти – 1982-1990 рр.; II – національно-відроджувальний; відновлення національних засад і традицій народного декоративно-ужиткового мистецтва – 1991-2003 рр.; III – компетентнісно-професійний; розвиток творчих надбань попередніх етапів підготовки у контексті компетентнісно-креативних технологій реалізації завдань формування фахівців ДУМ – 2004-2016 рр.) та поетапно узагальнено зміст і навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців ДУМ у навчальних закладах України – училищах культури, художньо-промислових технікумах, училищах прикладного та декоративного мистецтва, які на початку ХХІ ст. стали фаховими коледжами; виявлено провідні тенденції й організаційно-педагогічні ознаки досвіду підготовки фахівців ДУМ в навчальних закладах України в обраний період, розроблено напрями їх реалізації (просвітницько-інтелектуальний, освітньо-технологічний, соціокультурний) й упровадження в сучасній соціокультурній та освітніх сферах; уточнено поняття «фахівець декоративно-ужиткового мистецтва», «підготовка фахівців ДУМ», «навчальні заклади підготовки фахівців ДУМ». Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у реалізації теоретичних висновків та використанні архівних даних і нормативно-правових джерел для вдосконалення програм навчальних дисциплін і різних видів практик у фахових коледжах культури і мистецтв, художньо-промислових коледжах та інститутах декоративного і прикладного мистецтва; в інтеграції отриманої інформації з проблеми до змісту культурологічних, мистецьких, соціально-гуманітарних, навчальних дисциплін; у розробці системи завдань для створення актуальних соціокультурних проектів студентами коледжів у музеях, школах мистецтв, закладах загальної середньої і позашкільної освіти. Ключові слова: професійна освіта, декоративно-прикладне мистецтво, підготовка фахівців декоративно-ужиткового мистецтва, навчальні заклади України, національна система виховання, надбання професійної підготовки, зміст і технології підготовки, навчально-методична література, 80-і роки ХХ століття – початок ХХІ століття.

2. Dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in specialty 015 Professional education (by specialization), fields of knowledge 01 Education/Pedagogy. – Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University, MES of Ukraine, Poltava, 2024. The dissertation is devoted to a step-by-step generalization of the content, educational and methodological acquisitions, and trends in the training of decorative and applied arts specialists in educational institutions of Ukraine in the 80s of the 20th century – at the beginning of the 21st century, outlining the directions of their implementation in the socio-cultural sphere of modernity. The relevance of the topic of the dissertation lies in the fact that the modernization of the professional education system in

Ukraine is a critically important aspect of society development, which strives to integrate the historical achievements of continuous education into the process of training and professional improvement of modern specialists. Professional training through the means of a wide range of educational levels – from secondary and secondary special (pre-professional) education to higher, post-graduate education and self-education takes place throughout a person's life, and those institutions in which the foundations of professional development of the individual are laid based on early professionalization are of particular importance. The research chronological framework is due to the beginning of the training of decorative and applied arts specialists in educational institutions of Ukraine in 1982-83 and clarifying its current state indicated at the start of the 20th century. In the dissertation, for the first time, the methodological foundations and the source base of the research have been determined using historical and pedagogical analysis; the peculiarities (ideological involvement of art education; understanding of the field of art education as an applied aspect of the creative activity of artists; certain leveling of deep ethno-cultural traditions in the conditions of mass production) of the previous formation of educational institutions have been clarified for the field of decorative and applied arts; the stages have been substantiated (I – unified-artistic; formation of training of decorative and applied arts specialists in the context of changes in the Soviet art education system – 1982-1990; II – national-revival; restoration of national foundations and traditions of folk decorative and applied arts – 1991-2003; III – competence-professional; development of creative assets of the previous stages of training in the context of competence-creative technologies for the implementation of the tasks of formation of decorative and applied arts specialists – 2004-2016 industrial technical schools, schools of applied and decorative arts, which at the beginning of the 21st century became professional colleges; the leading trends and organizational-pedagogical features of the experience of the training of decorative and applied arts specialists in educational institutions of Ukraine in the selected period have been identified, the directions of their implementation (educational-intellectual, educational-technological, socio-cultural) and implementation in modern socio-cultural and educational spheres have been developed; the concepts of «decorative and applied arts specialist», «training of decorative and applied arts specialist», «educational institutions for the training of decorative and applied arts specialist» have been clarified. The practical significance of the obtained research results is in the implementation of theoretical conclusions and the usage of archival data and legal sources to improve the programs of educational disciplines and various types of practices in professional colleges of culture and arts, artistic and industrial colleges and institutes of decorative and applied arts; in the integration of the received information from the problem to the content of cultural, artistic, socio-humanitarian, educational disciplines; in the development of a system of tasks for the creation of relevant socio-cultural projects by college students in museums, art schools, institutions of general secondary and extracurricular education. Keywords: professional education, decorative and applied arts, training of decorative and applied art specialists, educational institutions of Ukraine, national education system, acquisition of professional training, content and technologies of training, educational and methodological literature, the 80s of the 20th century – the beginning of the 21st century.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Майструк Н., Тетянін І. Декоративно-ужиткове мистецтво як предмет вивчення в Україні: аспекти змісту фахової підготовки. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2023. № 10 (134). С.

285–295.

- 2. Майструк Н. М., Кравченко Л. М. Historical aspects of the training of decorative and applied arts specialists in educational institutions of Ukraine Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Вип. 1(54). 2024. С. 245–250.
- 3. Майструк Н. Pottery centers and schools in Ukraine: educational and professional potential. Ukrainian professional education = Українська професійна освіта. Полтава, 2023. Вип. 14. С. 65–72.
- 4. Майструк Н. Освітньо-професійний потенціал провідних гончарських осередків та шкіл України. Ukrainian professional education = Українська професійна освіта. Полтава, 2021. Вип. 9–10. С. 122–129.
- 5. Майструк Н. М., Кравченко Л. М. Підготовка фахівців декоративно-ужиткового мистецтва в навчальних закладах України: Ukrainian professional education = Українська професійна освіта. Полтава, 2020. Вип. 8. С. 121–127.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: забезпечення населення новим видом інформаційних послуг

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U002583 0122U200893

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Любов Миколаївна
2. Liubov M. Kravchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-6317-2777

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявська Ольга Володимирівна

2. Olha V. Cherniavska

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5954-9474

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

Код за ЄДРПОУ: 02214691

Місцезнаходження: вул. Діброви, б. 47, Олександрія, Олександрійський р-н., 28000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Обласна державна адміністрація

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Виткалов Володимир Григорович

2. Volodymyr H. Vytkaľov

Кваліфікація: к. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5345-1364

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лук'яненко Олександр Вікторович

2. Oleksandr V. Lukianenko

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6228-6695

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петренко Леся Миколаївна

2. Lesia M. Petrenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7602-8005

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Винничук Рената Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Винничук Рената Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лобач Катерина Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна